

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

04.04.2019 ел

№ 1

Татарстан Республикасы Чүпрәле
муниципаль районы Чуаш Чүпрәле
авыл жирлеге жирле үзидарә
органнында гражданнар
мөрәжәгатьләрен карау регламентын
раслау турында (яңа редакциядә)

"Россия Федерациясе гражданнының мөрәжәгатьләрен карау тәртібе
турында" 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон, "Татарстан
Республикасында гражданнының мөрәжәгатьләре турында" 2003 елның 12
маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм Чүпрәле
муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге Уставы нигезендә Чүпрәле
районы прокурорының 2010 елның 21 гыйнварындагы 02-08-02-2019 номерлы
протестын исәпкә алып, Чүпрәле муниципаль районы башкарма комитеты
КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл
жирлеге жирле үзидарә органнында (яңа редакциядә) гражданнар
мөрәжәгатьләрен карау регламентын расларга.
2. ТР Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге
башлығының 2015 елның 20 маендагы 5 номерлы карары үз көчен
югалткан дип санарга.
3. Әлеге карарны Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге территориясендә урнашкан
махсус мәгълүмати стендларда халыкка игълан итәргә һәм "Интернет"
мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы
хокукый мәгълүмат рәсми порталында түбәндәге адрес буенча бастырып
чыгарырга. <http://pravo.tatarstan.ru>.
4. Әлеге карар кабул ителгән вакыттан үз көченә керә.
5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үзем артыннан калдырам.

Татарстан Республикасы

Чүпрәле муниципаль районы

Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге башлығы

Землемеров В.В.

**Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле
авыл жирлеге жирле үзидарә органнарында гражданнар мөрәжәгатьләрен
карау регламенты (яна редакциядә)**

I. Гомуми нигезләмә

1.1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарында гражданнар мөрәжәгатьләрен карау регламенты (алга таба-Регламент) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге башлыгы, Совет һәм Башкарма комитет тарафыннан (яки аннан соң текст буенча - жирле үзидарә органнары) гражданнарның мөрәжәгатьләрен карауны оештыру тәртибен билгели һәм гражданнар мөрәжәгатьләрен караганда эш башкару срокларын һәм эзлеклелеген билгели.

1.2. Гражданнар мөрәжәгатьләрен карау Россия Федерациясе Конституциясе;

"Россия Федерациясе гражданнының мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында" 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла";

2010 елның 27 июлендәге Федераль закон белән. № 210-ФЗ" Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында";

Татарстан Республикасы Законы 12.05. 2003ел. № 16-ТРЗ "Татарстан Республикасында гражданның мөрәжәгатьләре турында.

1.3. Гражданның мөрәжәгатьләрен карап тикшерү гражданныдан шәхси кабул итү барышында кәргән язма һәм телдән мөрәжәгатьләренә карый.

II. Гражданның мөрәжәгатьләрен карау буенча функцияне үтәү тәртибенә карата таләпләр

2.1. Гражданның мөрәжәгатьләрен карау буенча функцияне үтәү тәртибе турында мәгълүмат түбәндәге адрес буенча бирелә:

1) Турыдан-туры Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге башкарма комитеты бинасында ;

2) телефон элемтәсе, электрон мәгълүмат бирү, электрон техника, интернет челтәре чараларын кулланып Башкарма комитет тарафыннан;

3) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының интернет сайтында мәгълүмат урнаштыру юлы белән жирле үзидарә органнары тарафыннан массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгару, мәгълүмати материаллар бастырып чыгару.

2.2. Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының кабул итү урыны турында мәгълүмат, аларның тулы почта адресы, белешмә телефоннары, гражданның язмача мөрәжәгатенә таләпләр, гражданны кабул итү көннәре һәм сәгатьләре, шулай ук мөрәжәгать итү тәртибе, шул исәптән электрон формада урнаштырыла:

- 1) Чүпрәле муниципаль районының интернет сайтында;
- 2) Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге жирле үзидарә органнары урнашкан бинада мәгълүмат стендында.

2.3. Телефоннан шалтыратуларга җавап биргәндә, жирле үзидарә органнары хезмәткәрләре гражданны мөрәжәгатьләрен карау тәртибе буенча белешмәләр бирә. Җавап телефон кыңгыравын кабул иткән гражданны фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм вазыйфасы шалтыраткан органның исеме турындагы мәгълүматтан башлангычта тиеш.

Әгәр шалтыраткан хезмәткәр куелган сорауга җавап бирә алмый икән, ул гражданның кирәкле мәгълүматны алырга мөмкин булган телефон номеры белән хәбәр итәргә тиеш.

III. Гражданның мөрәжәгатьләрен карау буенча функцияләренә үтәү өчен төп бурыч

3.1. Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге жирле үзидарә органына гражданны мөрәжәгатьләрен карап тикшерү буенча функцияләренә үтәү өчен нигез булып гражданны мөрәжәгәте:

гражданның башка затларның конституциячел хокукларын һәм ирекләрен гәмәлгә ашыруда ярдәм итү турындагы үтенечләре, йә законнары һәм башка норматив хокукый актларны бозу, жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар эшендә житешсезлекләр, йә күрсәтелгән органны һәм вазыйфаи затларның эшчәнлеген тәнкыйтьләве тора;

тәкъдимнәр - гражданның муниципаль хокукый актларын, жирле үзидарә органнары эшчәнлеген камилләштерү, иҗтимагый мөнәсәбәтләренә үстерү, дәүләт һәм Җәмгыять эшчәнлегенә социаль-иқтисадый һәм башка өлкәләрен яхшырту буенча рекомәндацияләре;

шикаять - гражданның аның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен яисә башка затларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызу яисә яклау турындагы үтенечләре.

3.2. Гражданны каралу өчен шәхсэн жирле үзидарә органына:

Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына почта аша жиберү;

гражданны шәхси кабул итү барышында;

жирле үзидарә органнары телефоннары буенча (884375)37-2-23;

Чүпрәле муниципаль районы порталында "Интернет" мәгълүмати - телекоммуникация чөлтәрендә "интернет кабул итү" каналлары буенча; жирле үзидарә органы тарафыннан билгеләнгән электрон почта адресына мөрәжәгать итәләр.

3.3. Гражданның язма мөрәжәгатендә жирле үзидарә органының язмача мөрәжәгәте, яисә тиешле вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме, шулай ук үз фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы - булган очракта), җавап Жиберелгән почта адресы, мөрәжәгәтне яңадан жиһазландыру турында

хәбәрнамә, тәкъдим, гариза яки шикаятънең асылын бәян итү, мөрәжәгать итүченең шәхси имзасы һәм датасына юллана торган исем булырга тиеш.

Кирәк булган очракта, язмача мөрәжәгатькә үзләренең дәлилләрен раслау өчен документлар һәм материаллар яки аларның күчермәләре бирелә.

3.4. Мөрәжәгать дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә электрон документ рәвешендә вазыйфаи затка кергән мөрәжәгать әлеге Федераль законда билгеләнгән тәртиптә карап тикшерелергә тиеш. Мөрәжәгатьтә граждан үз фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңгысы булган очракта), җавап җибәрелергә тиешле электрон почта адресын, мөрәжәгатьне янадан җайлаштыру турында хәбәрнамә мәжбүри рәвештә күрсәтә. Граждан мондый мөрәжәгатькә кирәкле документларны һәм материалларны электрон формада куярга хокуклы.

3.5. Шәхси кабул итү вакытында гражданин шәхесен раслаучы документ күрсәтә.

3.6. Язма мөрәжәгатьләр өчен законнар белән билгеләнгән таләпләргә туры килмәвен дә кертеп, гражданның барлык мөрәжәгатьләре дә теркәлү һәм исәпкә алынырга тиеш.

IV. Гражданның мөрәжәгатьләрен карау функциясен башкарудан баш тарту өчен нигезләр исемлеге

4.1. Мөрәжәгать асылда каралмаса, түбәндәгеләр карала:

1) граждан язма мөрәжәгатендә элек җибәрелгән мөрәжәгатьләргә бәйле рәвештә аңа асылда берничә тапкыр язма җаваплар бирелгән мәсьәлә бар, һәм шул ук вакытта мөрәжәгатьтә күрсәтелгән мөрәжәгать һәм элек җибәрелгән мөрәжәгатьләр бер үк органга яисә бер үк вазыйфаи затка җибәрелгән булса, яңа дәлилләр яисә шартлар күрсәтелми;

2) мөрәжәгатьтә үз эченә алган мәсьәләләр буенча закон көченә кергән суд карары;

3) мөрәжәгатьтә вазыйфаи затның, шулай ук аның гаилә әгъзаларының тормышы, сәламәтлегенә һәм милкенә куркыныч янаган лицензиясез яисә мыскыллау гыйбарәләре бар;

4) мөрәжәгать итүченең фамилиясе яисә җавап өчен почта адресы күрсәтелмәгән;

5) язма мөрәжәгать тексты ныклыкка бирешми;

6) мөрәжәгатьтә куелган мәсьәлә буенча җавап дәүләт яисә федераль закон тарафыннан саклана торган серне тәшкит итүче белешмәләренә белдермичә бирелергә мөмкин.

7) Язма мөрәжәгать тексты тәкъдим, гариза яки шикаятънең асылын билгеләргә мөмкинлек бирми икән, мөрәжәгатькә җавап бирелми һәм ул дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка аларның компетенциясенә туры китереп карауга җибәрелә алмый, бу хакта мөрәжәгать теркәлгән көннән җиде көн эчендә мөрәжәгать җибәргән гражданга хәбәр ителә;

8) дәүләт органына кергән очракта, сорау булган жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи затка язмача мөрәжәгать итү, әлеге Федераль законның 10 статьясындагы 4 өлеше нигезендә урнаштырылган җавап, дәүләт органы яки жирле үзидарә органының "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә, мәгълүмат рәсми сайтында мөрәжәгать теркәлгән көннән җиде көн эчендә, мөрәжәгать җибәргән гражданга мөрәжәгатьне теркәгән көннән бирле рәсми

сайтның "Интернет" мәгълүмат - телекоммуникация челтәрендә хәбәр ителә, анда мөрәжәгатъә куелган сорауга жавап урнаштырылган, шул ук вакытта суд карарына шикаять биргән мөрәжәгатъәне үз эченә алган мөрәжәгатъә кире кайтарылмый.

4.2. Язма мөрәжәгатъәне карап тикшерүдән баш тарту турында язмача яки электрон документ формасында хәбәр ителә торган гражданга. Әгәр язма мөрәжәгатъә тексты укырга бирелмәсә, мөрәжәгатъәкә жавап бирелми, бу хакта мөрәжәгатъә теркәлгән көннән жиде көн эчендә хәбәр ителә, әгәр аның фамилиясе һәм почта адресы укырга бирелә.

4.3. Суд карары өстеннән шикаять бирелгән мөрәжәгатъә теркәлгәннән соң жиде көн эчендә мөрәжәгатъә жибәргән гражданга әлеге суд карарына шикаять бирү тәртибен аңлатып кире кайтарыла.

4.4. Жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка аларның компетенцияләре нигезендә кергән язмача мөрәжәгатъә язма мөрәжәгатъә теркәлгәннән соң 30 көн эчендә карала.

Аерым очракларда, шулай ук мөрәжәгатъәне карау өчен кирәк булган башка органга, бу исә жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфаи зат яисә вәкаләтле зат мөрәжәгатъәне карау срогы 30 көннән дә артмаска хокуклы, мөрәжәгатъә жибәргән гражданны карау срогын озайту турында хәбәр итә.

V. Гражданнарны шәхси кабул итү өчен билгеләнгән бүлмәләргә һәм урыннарга таләпләр

5.1. Гражданнар мөрәжәгатъәләрен карау буенча функцияләренә гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән биналар санитар - эпидемиологик кагыйдәләргә һәм нормативларга туры килергә тиеш.

5.2. Чуаш Чүпрәле авыл жирлегә жирле үзидарә органнары урнашкан бинага кергәндә, эш режимы турындагы мәгълүматны үз эченә алган элмә урнаштырыла.

5.3. Гражданнарны шәхси кабул итү урыннары түбәндәгеләр белән жиһазландырыла:

- 1) һава кондиционерлау системасы;
- 2) янгынга каршы система һәм янгын сүндерү чаралары;
- 3) гадәттән тыш хәл килеп чыгу турында хәбәр итү системасы;
- 4) сак системасы.

5.4. Шәхси кабул итүне көтү урыны гариза бирүчеләр өчен уңайлы шартларга туры килергә тиеш, урындыклар, өстәлләр белән жиһазландырыла, язма мөрәжәгатъәләренә язу өчен канцелярия кирәк-яраклары, мәгълүмат стендлары белән тәмин ителә.

VI. Мөрәжәгатъәне караганда гражданның хокуклары

6.1. Гражданның мөрәжәгатъәне карап тикшерү стадиясендә түбәндәгеләргә хокуклы:

өстәмә документлар һәм материаллар тапшырырга йә аларны бетерү турында үтенеч белән мөрәжәгатъә итәргә, шул исәптән электрон формада да;

мөрәжәгатьне карап тикшерүгә кагылышлы документлар һәм материаллар белән танышырга, әгәр бу башка затларның хокукларына, ирекләренә һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылмаса һәм күрсәтелгән документларда һәм материалларда дәүләт яисә федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр булмаса;

мөрәжәгатьне карап тикшерүдә катнашырга кирәк булса, мөрәжәгатьне карап тикшерергә;

мөрәжәгатьне Россия Федерациясе законнары нигезендә административ һәм (яки) суд тәртибендә мөрәжәгать каралуга бәйле рәвештә кабул ителгән карар яисә гамәлгә (гамәл кылмау) шикаятъ белән мөрәжәгать итү турында дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка мөрәжәгатьне яңадан килештерү турында хәбәрнамә алырга;

мөрәжәгать буенча кабул ителгән карарга яисә гамәлгә (гамәл кылмау) шикаятъ белән мөрәжәгать итәргә;

мөрәжәгать итүне карап тикшерүне туктату турында гариза белән мөрәжәгать итәргә;

мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча язмача җавап алырга, мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка язмача мөрәжәгать итүне яңадан жайга салу турында хәбәрнамә алырга.

6.2. Жирле үзидарә органнары түбәндәгеләрне тәэмин итәләр:

кирәк булган очракта-мөрәжәгать жибәргән гражданнар катнашында гражданнар мөрәжәгатьләрен объектив, һәрьяклап һәм үз вакытында карап тикшерү;

дәүләт органнарында, башка жирле үзидарә органнарында һәм башка вазыйфаи затларда гражданнарның мөрәжәгать-ләрен карау өчен кирәкле документларны һәм материалларны алу, шул исәптән электрон формада да, алдан тикшерү органнарыннан, судлардан;

гражданнарның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызуга яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрү;

гражданнарның хокукларын, ирекләрен һәм ирекләрен; куелган мәсьәләләрнең асылы буенча гражданнарга язма җаваплар жибәрү;

әлеге Регламентта күрсәтелгән очраклардан тыш, гражданга мөрәжәгать итүенең дәүләт органына башка жирле үзидарә органына яисә башка вазыйфаи затка аларның компетенцияләре белән, шул исәптән электрон формада карауга жибәрү турында белдерү.

6.3. Жирле үзидарә органнарында гражданнар мөрәжәгатьләрен карап тикшерүнең сыйфатына төп таләпләр түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

гражданнарга бирелә торган мәгълүматның китерелүе; гражданнарга мәгълүмат бирүнең тулылыгы;

гражданнар тарафыннан мәгълүмат алуның уңайлылыгы һәм һәркем өчен мөмкин булуы;

карала торган мөрәжәгатькә карата карар чыгару оперативлыгы;
гражданга аның мөрәжәгатенә җавап бирүнең вакытында булуы.

6.4. Гражданин үзенең мөрәжәгатен карап тикшерүнең барышы турында белә ала:

Чүпрәле муниципаль районының Чуаш Чүпрәле авыл җирлеге җирле үзидарә органнарына шәхсән мөрәжәгать итеп;

8(843 75)37-2-23 телефонына шалтыратып;

Чүпрәле муниципаль районы порталындагы "Интернет" мәгълүмат - телекоммуникация челтәрендә электрон форма тутырып.

Кирәк булган очракта граждан теркәлү номеры һәм тиешле җирле үзидарә органнары телефоннары буенча үз мөрәжәгатен теркәү датасы турында мәгълүмат ала.

VII. Язма мөрәжәгатьне карау процедурасы

7.1. Эзлекле гамәлләр (процедуралар)

7.1.1. Мөрәжәгатьне карап тикшерү функцияләрен башкару түбәндәге процедураларны үз эченә ала:

- 1) мөрәжәгатьне кабул итү һәм беренчел эшкәртү;
- 2) мөрәжәгатьне теркәү;
- 3) мөрәжәгатьне контрольгә кую;
- 4) карау өчен мөрәжәгать җибәрү;
- 5) бүлекчәләрдә мөрәжәгатьләрне карау;
- 6) гражданнарны шәхси кабул итү барышында мөрәжәгатьләрне карау;
- 7) мөрәжәгатьне карау срогын озайту (кирәк булганда);
- 8) мөрәжәгатькә җавапны рәсмиләштерү һәм җибәрү;
- 9) мөрәжәгатьне карау барышы турында белешмә мәгълүмат бирү;
- 10) мөрәжәгатькә җавап бирү.

7.2. Мөрәжәгатьләрне кабул итү һәм беренчел эшкәртү

7.2.1. Чүпрәле муниципаль районының Чуаш Чүпрәле авыл җирлеге җирле үзидарә органнарында гражданнар мөрәжәгатьләрен карау функциясен үтәү нигез булып тора, яисә документ белән башка дәүләт органнарыннан, җирле үзидарә органнарыннан яки вазыйфай затлардан кергән мөрәжәгать компетенция нигезендә карау өчен керә.

7.2.2. Документларны кабул итү өчен җаваплы белгеч:

- корреспонденция адресациясенә дөреслеген һәм төргәкнең бөтенлеген тикшерә;

- конвертларны ача, аларда документларның барлыгын тикшерә (өзелгән документлар беркетелә), хат текстына конверт сала;

- кергән документларның(паспортлар, хәрби билетлар, хезмәт кенәгәләре, пенсия таныклыклары һәм башка шундый кушымталар) күчермәләрен төшерә һәм әлеге документларның оригиналларын гражданинга заказлы хат белән жиберә;

- хат тексты булмаган очракта текст белән белешмә төзи: "адреска хатлар(жирле үзидарә органы атамасы) юк", дата һәм шәхси имзасы белән, аны кергән документларга кушып куя;

- хатка ике нөсхәдә акт (регламентка 1 нче кушымта) төзи, акча тамгалары (мөрәжәгатьтән алынган затлардан тыш), кыйммәтле кәгазьләр (облигацияләр, акцияләр һәм тд.) белән килгән бүләкләр, заказлы хатларга, аларны ачкан вакытта язма кертемнәр табылмаган, шулай ук конвертларда авторлар тарафыннан күрсәтелгән кыйммәтле хатларга язылган документларның житмәве ачыкланган очракларда да.

Күрсәтелгән актлар жирле үзидарә органында саклана: тиешле эштә бер нөсхә, икенчесе кергән мөрәжәгатькә теркәлә.

7.2.3. Документлар кабул итү өчен җаваплы белгеч, авырлыгы, күләме, формасы, төсе буенча стандарт булмаган мөрәжәгать алгач, яннарында тигезсезлек, сәер исле ялган тасма белән ябыштырылганын белү белән, конвертны ачмыйча, бу хакта үзенең турыдан-туры житәкчесенә хәбәр итәргә һәм тиешле куркынычсызлык чараларын күрергә тиеш.

7.2.4. "Шәхсэн" тамгасы белән мөрәжәгатьләр кергән көнне адресатка хат (пакет) ачмыйча гына тапшырыла.

Әгәр "шәхсэн" тамгасы белән кергән мөрәжәгать шәхси характердагы хат булмаса, кулланучы мөрәжәгать алынган көннән соң килүче эш көннән дә соңга калмыйча аны билгеләнгән тәртиптә теркәү өчен тапшырырга тиеш.

7.2.5. Гражданның язмача мөрәжәгатьләренә кабул итү гражданның мөрәжәгатьләрен кабул итү өчен җаваплы белгеч тарафыннан башкарыла.

7.2.6. Мөрәжәгатьтә гражданның фамилиясе һәм җавап бирү өчен почта адресы күрсәтелмәгән очракта, гражданның мөрәжәгатьләрен кабул итү өчен җаваплы белгеч гражданның кирәкле мәгълүмат күрсәтүләрен сорарга тиеш.

7.2.7. Факсимиль элемент каналлары буенча кергән мөрәжәгатьләренә кабул итү һәм карау ничек булса, язма мөрәжәгатьләр белән дә шундый ук эш алып барыла.

7.2.8. Гомуми файдаланудагы мәгълүмат-телекоммуникация чөптәләре, шул исәптән "Интернет" чөптәре буенча кергән мөрәжәгатьләр гомуми файдаланудагы мәгълүмат-телекоммуникация чөптәләре буенча кергән гражданның мөрәжәгатьләрен кабул итү өчен җаваплы белгеч тарафыннан кабул ителә, шул исәптән "Интернет" чөптәре буенча кәгазьдә бастырыла һәм теркәүгә тапшырыла.

Чөптәлә муниципаль районы Порталында "Интернет - кабул итү" технологиясен кулланып гражданның тарафыннан "Интернет" мәгълүмати - телекоммуникация чөптәрендә кабул ителә.

Гомуми файдаланудагы мәгълүмат - телекоммуникация чөптәләре, шул исәптән "Интернет" чөптәре буенча кергән мөрәжәгатьләр белән алга таба да шундый ук эш язма мөрәжәгатьләр белән дә алып барыла.

7.2.9. Телефон буенча мөрәжәгать кабул итү, шулай ук белешмә мәгълүмат бирү жирле үзидарә органнары хезмәткәрләре тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Телефон аша мөрәжәгать итүче белгеч ачыклай:

- гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы - булган очракта);
- почта адресы;
- телефон (булган очракта);
- социаль нигезләмә;
- ташламалы статус (булган очракта);
- тәкъдим, гариза яки шикаятнең асылы.

7.2.10. Телефон буенча мөрәжәгатьтә баян ителгән фактлар һәм хәлләр ачык һәм өстәмә тикшерүне таләп итми икән, гражданның ризалыгы белән мөрәжәгать итүгә җавап куелган мәсьәләләрнең асылы буенча телдән бирелергә мөмкин.

7.3. Кабул ителгән мөрәжәгатьләрне теркәү

7.3.1. Гражданның мөрәжәгатьләрен карау функциясен гамәлгә ашыра башлау өчен нигез булып, мөрәжәгатьләрне теркәү өчен җаваплы белгечкә мөрәжәгать итү тора.

7.3.2. Кергән мөрәжәгатьләр документлар әйләнешенең бердәм ведомствоара системасында (алга таба - ЕМСД) теркәлә.

7.3.3. Мөрәжәгатьләрне теркәү өчен җаваплы белгеч:

Беренче битнең өске ирекле почмак уң ягында керү һәм теркәү номеры күрсәтелгән теркәлү штампын куя.

Бу очракта, хатны укуны тәэмин итү өчен штамп куярга урын билгеләнгән булса, әгәр хат тексты шушы урынны алса, штамп чит урында булырга мөмкин, тик битнең сул як югары почмагына куелмый; кабатлануға мөрәжәгатьне тикшерә, Әгәр мөрәжәгать кабат булса, беренчел мөрәжәгать белән ЕМСД га тиешле элемент ясы;

- теркәү картасында ЕМСД гражданның фамилиясен, исеме, атасының исеме (исеме һәм атасының исеме билгеле булмаган очракта) баш килештә һәм аның почта һәм (яки) электрон (булган очракта) адресын күрсәтә;
- әгәр хат ике һәм аннан да күбрәк авторлары тарафыннан имзаланган икән, кайсына җавап җибәрелгән булса, шуның гаризасын теркәчәкләр. Шулай ук вакытта ЕМСД теркәү картасында тиешле кырда коллектив мөрәжәгать билгесе билгеләнә;
- гражданның социаль хәлен һәм ташламалы (булганда) булуын күрсәтә;
- мөрәжәгатьне китерү ысулын билгели (почта аша, тиз, шәхсән һәм башкача.);
- кирәк булган очракта мөрәжәгать белән озату документының кайдан килүен күрсәтә, озату документының датасын һәм чыккан номерын күрсәтә;
 - тәкъдим, гариза яки шикаятнең асылын кыскача формалаштыра;
- гамәлдәге тематик классификатор нигезендә мөрәжәгать итү темасының шифрын чыгара;
- вазыйфа затның мөрәжәгатькә резолюция (озату документы) проектын әзерли.

7.3.4. Мөрәжәгатьләрнең дубликатлары, кабат мөрәжәгатьләр, шулай ук беренчел бирелгән мөрәжәгатьләргә өстәмә мәгълүматлар булган мөрәжәгатьләр, рәхсәт вакыты тәмамланмаган мөрәжәгатьләрнең түбәндәге тәртип номеры белән ЕМСД теркәү картасында тиешле документларны кулланып теркәлә.

7.3.5. Телефон аша кергән аноним аралашу теркәлми һәм каралмый. Күрсәтелгән аноним аралашуда эзерләнелә торган, кылынган яки камил хокукка каршы гамәлләр турында, шулай ук эзерләнүче кылган яки кылган зат турында мәгълүмат булган очракта, мөрәжәгать дәүләт органнарына аларның компетенциясе нигезендә теркәлергә һәм жибәрелергә тиеш.

7.3.6. Бу процедураны үтәү нәтижәсе булып ЕМСД га мөрәжәгатьне теркәү һәм карау, тапшыру өчен мөрәжәгать эзерләү тора.

7.4. Мөрәжәгатьләрне контрольгә кую

7.4.1. Гражданнарның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен конкрет бозулар, шулай ук ижтимагый әһәмияткә ия булган мәсьәләләр буенча мөрәжәгатьләр контрольгә алына. Мөрәжәгатьләрнең куелышы шулай ук дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары эшендә житешсезлекләрне бетерү, почта күзәтүе өчен материаллар, аналитик язмалар һәм мөрәжәгатьләр күп очракта чара күрүчеләрне ачыклау максатында башкарыла.

7.4.2. Россия Федерациясе Президенты, Татарстан Республикасы Президентының гражданнар мөрәжәгатьләрен карау буенча 15 көнгә кадәр йөкләмәләр үтәләше аерым контрольгә куела.

7.4.3. Контрольгә алынган мөрәжәгатьләрдә аларны тикшерү өчен "Контроль" билгесе куела.

7.4.4. Әгәр мөрәжәгатьне караган жирле үзидарә органынан һәм башка оешмадан алынган җавапта мөрәжәгать итүче куйган мәсьәлә билгеле бер вакыт эчендә хәл ителәчәк дип күрсәтелә икән, мондый мөрәжәгать өстәмә контрольгә куелырга мөмкин, бу хакта мәсьәләне ахыргача хәл итү турында җавап бирү өчен контроль срок күрсәтеп хәбәрнамә жибәрелә.

7.4.5. Мөрәжәгать жирле үзидарә органына һәм башка оешмага кабат карау өчен кире кайтарыла, әгәр алынган җаваптан мөрәжәгатьтә куелган барлык мәсьәләләр дә каралмаса яки аңа карата куелган таләпләргә җавап бирмәсә.

7.4.6. Гражданнарның мөрәжәгатьләре буенча йөкләмәләр үтәләшен координацияләү һәм контрольдә тоту, гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау срокларын үтәүне Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлегә башлыгы башкара.

7.4.7. Процедураны гамәлгә ашыру нәтижәсе булып гражданнарның аеруча әһәми ятле мөрәжәгатьләрен һәм гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау буенча югары органнар йөкләмәләрен контрольдә тоту тора.

7.5. Мөрәжәгать каралырга жибәрү

7.5.1. Теркәү датасыннан жиде көн эчендә мөрәжәгать органга мөрәжәгать итү буенча жибәрелә, мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне компетентлы хәл итәргә, мөрәжәгать жибәргән гражданга мөрәжәгатьне яңадан жайга салу турында мөрәжәгать юлларга. Дәүләт органнары һәм башка оешмалар белән эш итү буенча жибәрелгән урынсыз мөрәжәгатьләр кире кайтарыла.

7.5.2. Язма мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү берничә дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары яисә вазыйфаи затлар компетенциясенә караган очракта, мөрәжәгатьләрнең күчermәләре теркәлгән көннән соң 7 көн эчендә тиешле дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфаи затларга жибәрелә.

7.5.3. Дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм башка оешмаларга жибәрелә торган мөрәжәгатьләргә каршы тору, шулай ук хаталы жибәрелгән мөрәжәгатьләрне кире кайтару турында озату хатлары жирле үзидарә органнары житәкчесе тарафыннан имзалана.

7.5.4. Күрсәтелгән мөрәжәгатьтә эзерләнелә торган, кылынган яки хокукка каршы камил эшчәнлек турында, шулай ук эзерләнүче, кылган зат турында мәгълүмат булса, жирле үзидарә органы житәкчесе мөрәжәгатьне хокук саклау органнарына жибәрә.

7.5.5. Дәүләт яки муниципаль хезмәт күрсәтү тәртибен бозуга шикаять белән мөрәжәгать килгән очракта, мондый мөрәжәгать "Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында" 2010 елның 27 июлендәге 210 - ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән тәртиптә карала.

7.5.6. Миграция өлкәсендә Россия Федерациясе законнарын ихтимал бозу фактлары турында мәгълүматны үз эченә алган язма мөрәжәгать хокукый куллану функцияләрен, миграция өлкәсендә күзәтчелек итү һәм дәүләт хезмәтләрен күрсәтү функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органының территориаль органына һәм Татарстан Республикасы Президентына, мөрәжәгать жибәргән гражданга, аның мөрәжәгатен яңадан жиһазландыру турында, 4.2 пунктының икенче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, әлеге карар биш көн эчендә жибәрелә.

7.6. Гражданның шәхси кабул итү барышында мөрәжәгатьләрне карау

7.6.1. Гражданның шәхси кабул итү чират тәртибендә (тере чират) шәхесне раслаучы документ күрсәтү буенча гамәлгә ашырыла.

Гражданның кабул итү жирле үзидарәнең тиешле органы житәкчесе тарафыннан, ә ул булмаганда - аны алыштыручы зат тарафыннан, шул ук тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Шәхси кабул итүгә килгән гражданның кәгазьдә шәхси кабул итү карточкасы рәсмиләштерелә. Кабул итү тәмамлангач, орган хезмәткәре гражданның шәхси кабул итү карточкасын АМСДГА регистрацияли, мөрәжәгать иткән фамилиясе, исеме, атасының исеме, теркәү урыны, социаль хәле, гашламалы состав, мөрәжәгать итү төре, мөрәжәгатьнең кыскача эчтәлегә, карау нәтижәсе турында мәгълүматлар базасына кертә.

Шәхси кабул итү өчен билгеләнгән көннәрдә һәм сәгатьләрдә органнарда беренче чиратта шәхси кабул итү хокукына ия:

- 1) I, II төркем инвалидлары һәм (яки) аларның законлы вәкилләре (ата-аналарның берсе, уллыкка алучыларның, опекун яки попечитель);
- 2) Бөек Ватан сугышы ветераннары, Россия Федерациясе геройлары, Советлар Союзы геройлары, Россия Федерациясе геройлары, Дан орденының тулы кавалерлары, Социалистик Хезмәт геройлары, Россия Федерациясе Хезмәт геройлары, сугыш хәрәкәтләре ветераннары;
- 3) инвалид балалар, ятим балалар, ата-ана каравыннан мәхрүм калган балалар, ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар арасынан булган затлар, шулай ук аларның законлы вәкилләре, әгәр алар мондый балаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итүгә һәм яклауга бәйле мәсьәләләр буенча мөрәжәгать итсәләр;

- 4) өч яшькә кадәрге балалар белән кабул итүгә килгән гражданныр;
- 5) Федерация Советы әгъзалары, Дәүләт Думасы депутатлары;
- 6) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Мактаулы гражданныр, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлегенәң Мактаулы гражданныр.

7.6.2. Шәхси кабул итү вакытында житәкче кабул итүгә жирле үзидарә органының вазыйфай затын чакырырга хокуклы.

7.6.3. Шәхси кабул итү вакытында гражданин үзенәң мөрәжәгатен телдән яки язмача аңлатып бирә ала.

7.6.4. Шәхси кабул итү тәмамлангач, мөрәжәгатъ итүчегә кадр, мөрәжәгатъ итүчегә карап тикшерү һәм аның мөрәжәгате буенча чараларны кабул итү йөкләнгән карар яисә мәгълүмат житкерелә, шулай ук ул жавап кайдан алачагы аңлатыла: аның мөрәжәгате асылда кайда һәм кем тарафыннан каралырга мөмкин.

7.6.5. Гражданныр мөрәжәгатъләрен карап тикшерү нәтижәләре буенча шәхси кабул итүне гамәлгә ашыручы житәкче йөкләмәләр үтәләшен контрольдә тоту турында карар кабул итәргә мөмкин.

7.6.6. Гражданныр мөрәжәгате буенча йөкләмәләренәң үтәлү вакытын контрольдә тотуны вазыйфай зат башкара, ул башкаручыга аларның карау вакыты чыгуы яки инде тәмамланган булуы турында мөрәжәгатъләр, искәрмәләр жибәрә.

7.6.7. Шәхси кабул итү материаллары 5 ел дәвамында саклана, аннары билгеләнгән тәртиптә юкка чыгарыла.

7.6.8. Гражданнырны шәхси кабул итү нәтижәсе булып гражданин мөрәжәгатъ иткән мәсьәләнең асылы буенча аңлатма бирү яисә мәсьәләне хәл итү буенча карар кабул итү, яисә гражданинның гаризасын вәкаләтле органга карау өчен йөкләмә жибәрү тора.

7.7. Гражданныр мөрәжәгатенә жавап рәсмиләштерү

7.7.1. Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл жирлеге башлыгы гражданныр мөрәжәгатенә жавапка кул куя.

7.7.2. Жавап тексты төгәл, эзлекле, кыска, хатта куелган барлык сорауларга аңлатмалар бирергә тиеш. Шикаятътә бәян ителгән фактларны раслаганда, гражданныр мөрәжәгате буенча нинди чаралар күрелүен күрсәтергә кирәк. Мөрәжәгатъкә жавап жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка электрон документ рәвешендә кергән мөрәжәгатътә күрсәтелгән электрон почта адресы һәм жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка язмача мөрәжәгатътә күрсәтелгән почта адресы буенча электрон документ рәвешендә жибәрелә. Моннан тыш, жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка билгесез затлар даирәсенәң мәнфәгатъләренә кагылышлы тәкъдим, гариза яки шикаятъне үз эченә алган мөрәжәгатъкә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд карары өстеннән шикаятъ бирелгән мөрәжәгатъкә, жавап, шул исәптән суд карарына шикаятъ бирү тәртибе таралып, 2006 елның 2 маендагы 6 номерлы Федераль законның 2 стъясы таләпләрен үтәп, урнаштырылырга мөмкин. "Интернет" мәгълүмат-тәлекоммуникация чөлтәрендә әлегә жирле үзидарә органының рәсми

сайтында "Россия Федерациясе гражданның мөрәжәгатен карау тәртибе турында" 59-ФЗ номерлы Федераль закон кабул ителде.

7.7.3. Федераль һәм республика хакимияте органнары жаваплы вакытта гариза бирүченең мөрәжәгатен карап тикшерү нәтижеләре турында хәбәр ителүе күрсәтелгә тиеш. Коллектив мөрәжәгәтләр буенча җавапларда мөрәжәгат итүчеләрнең кемгә җавап бирүләре күрсәтелә.

7.7.4. Мөрәжәгатне карап тикшерү нәтижеләре буенча, махсус җавап әзерләү таләп ителми (мәсәлән, жир участогы бүлеп бирү, матди ярдәм күрсәтү турында). Әлеге хокукый актның күчермәләре нөсхәсе башкаручы тарафыннан гариза бирүчегә жиберелә.

7.7.5. Җавапка гариза бирүче тарафыннан хатка язылган документларның төп нөсхәләре теркәлә. Әгәр хатта башка документларны (аларның күчермәләрен) кире кайтару турындагы үтенечләр булмаса, алар эштә кала.

7.7.6. Җаваплар билгеләнгән үрнәктәге бланкларда басыла. Җавапның сул як түбән почмагында һичшиксез башкаручының фамилиясе һәм аның хезмәт телефонының номеры күрсәтелә.

7.7.7. Федераль һәм республика хакимият органнарына гражданнар мөрәжәгатләренә төп нөсхәләре бары тик штамп булганда гына кире кайтарыла.

7.7.8. Әгәр мөрәжәгаткә арадаш җавап бирелсә, текстта мәсьәләне хәл итүнең соңгы вакыты күрсәтелә.

7.7.9. Язма мөрәжәгатне карау һәм җавапны рәсмиләштерү тәмамланганнан соң, аны жаваплы затка тапшыралар, ул жавапны рәсмиләштерүнең дәрәҗәсиз тикшерә, һәм аны кыскача карап тоту АМСДГА кертелә. Әлеге регламентта каралган таләпләргә туры килми торган җаваплар башкаручыга эшләп бетерү өчен кире кайтарыла.

7.7.10. Җавап күчермәләренә түбәнге почмакта башкаручы хокукы белән "эшкә" дип язуну ясый, карау нәтижәсен күрсәтә ("канәгатьләнделде", "аңлатылды", "кире кагылды"), датаны, үзенең фамилиясен, инициалларын һәм телефонын күрсәтә, аларның шәхси имзасын раслый. Хатны гамәлдән чыгаруның дәрәҗәсиз контрольне авыл жирлегә башкарма комитеты сәркатибе башкара.

7.7.11. АМСД га җавап теркәлгәннән соң жаваплы зат аны жиберә. Җавапларны теркәлмичә жиберү рәхсәт ителми.

7.7.12. Әгәр мөрәжәгатне тикшергәндә эшне карау өчен мөһим хәлләр килеп чыкса, башкаручы мөрәжәгатне карау нәтижеләре турында белешмә тәзи.

7.7.13. Архив саклау буенча эшләрнең йомгаклау бизәлеше Чуаш Чүпрәле авыл жирлегә жирле үзидарә органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә эш кирәк-яраклары нигезендә башкарыла.

7.8. Мөрәжәгатне карау барышы турында мәгълүмати белешмә бирү

7.8.1. Гражданнар мөрәжәгатләрен карау буенча белешмә эшен жирле үзидарә органының жаваплы хезмәткәре алып бара.

7.8.2. Гражданның мөрәжәгатләрен карау буенча функцияне үтәү мәсьәләләре буенча белешмәләр жирле үзидарә органнары хезмәткәрләре

тарафыннан бирелә. Белешмәләр шәхси мөрәжәгать иткәндә яки белешмә телефоннары ярдәмендә бирелә(тел. (84375) 33-1-34.

7.8.3. Белешмәләр түбәндәге мәсьәләләр буенча бирелә:

- 1) мөрәжәгать алу һәм аны карап тикшерүгә җибәрү турында;
- 2) мөрәжәгатьне караудан баш тарту турында;
- 3) мөрәжәгатьне карау срогын озайту турында;
- 4) мөрәжәгатьне карау нәтижәләре турында.

7.8.4. Гражданнар мөрәжәгатьләрен карау буенча функцияне үтәү турында белешмә алу мәсьәләсе буенча гариза бирүчеләрдән телефоннан шалтыратулар дүшәмбедән жомгага кадәр 8.00 дән 17.00 гә кадәр кабул ителә, ял һәм бәйрәм көннәреннән тыш, бәйрәм алды көнөндә - 8.00 дән 17.00 сәгатькә кадәр.15.00 кадәр.

7.8.5. Жирле үзидарә органы хезмәткәре телефоны буенча сорау алган очракта:

- 1) граждан шалтыраткан орган исемен атый;
- 2) үз фамилиясен, исемен, атасының исемен әйтеп, тапшырыла;
- 3) абонентка тәкъдим ителергә рөхсәт итә;
- 4) реквизитлар кирәк булганда реквизитлар һәм мөрәжәгатьнең асылын тыңлый һәм аныклай;
- 5) мөрәжәгатьне карау барышы турында әдәпле, нәзакәтле һәм лаконично җавап бирә;
- 6) мөрәжәгать иткән вакытта мөрәжәгать иткән сорауга җавап бирү мөмкинлеге булмаганда, гражданга конкрет көндә һәм билгеле бер вакытта мөрәжәгать иткәнчегә җавап бирә;
- 7) билгеләнгән вакытка хезмәткәр җавап эзерли.

7.8.6. Гражданинның шәхси аралашуы яисә белешмә телефоны буенча белешмә мәгълүмат бирү нәтижәсе булып, мөрәжәгатьне карау барышы турында гражданга телдән хәбәр итү тора.

VIII. Гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау буенча функция башкарылуын контрольдә тоту

8.8.1. Гражданнарның мөрәжәгатьләрен карап тикшерү функциясенен үтәлешенә агымдагы контроль гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау буенча һәр этапта(процедурада) тикшерүләр үткәрүне һәм гариза бирүчеләреннән хокукларын бозуларны ачыклау һәм бетерү буенча чаралар күрү, карарларны карау һәм мөрәжәгать итүчеләр мөрәжәгатьләренә җаваплар эзерләү һәм җибәрүне үз эченә ала.

8.8.2. Гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау буенча функциянен үтәлешенә агымдагы контроль, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Чуаш Чүпрәле авыл җирлегә башлыгы тарафыннан башкарыла.

8.8.3. Әлеге регламентны бозган вазыйфай затларга карата йогынты чаралары Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Чуаш Чүпрәле авыл җирлегә башлыгы тарафыннан, ә авыл җирлегә башлыгы – авыл җирлегә Советы тарафыннан карата кабул ителә.

8.8.4. Гражданин Россия Федерациясенен гамәлдәге законнары нигезендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карап тикшерү функциясен үтәгәндә җирле үзидарә органнарының, башка органнарның һәм оешмаларның, аларның

вазыфай затларының һәм хезмәткәрләренә гамәлләренә (гамәл кылмавына)
һәм қарарларына шикаять бирергә хоқуқлы.